

Reg. No. : .....

Name : .....

First Semester B.Ed. Degree Examination, November 2019

EDU 04.4 : THEORETICAL BASE OF SANSKRIT LANGUAGE EDUCATION

(2019 Admission)

Time : 2 Hours

Max. Marks : 50

Part – A

समुचितमुत्तरं कोष्ठात् निर्धार्य लिखत। सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः।

1. 'मनोमापनं' किं भवति ?

(a) मनशास्त्रपरीक्षा

(b) पाठनक्रिया

(c) पठनतन्त्रम्

(d) समुपागमः

2. अधोदत्तेषु ज्ञाननिर्मितिवादप्रवर्तकः कः ?

(a) पियाषे

(b) ब्लूम

(c) स्किन्नर्

(d) चोम्स्कि

3. खण्डान्वयप्रणाली कुत्र प्रयुक्ता भवति ?

(a) नाटकशिक्षणे

(b) रचनाशिक्षणे

(c) व्याकरण शिक्षणे

(d) पद्यशिक्षणे

4. 'ZPD' इत्यस्य पूर्णरूपं लिखत।
(a) Zone of Primary Development (b) Zone of Proximal Development
(c) Zone of Patent Development (d) Zone of Potential Development
5. प्राचीनकाले संस्कृतभाषालेखनाय उपयुक्तः लिपिः कः ?
(a) मागधि (b) रोमन्
(c) लाटिन् (d) ब्राह्मी

(5 × 1 = 5 Marks)

Part – B

सर्वेषां प्रश्नानां उत्तरं एकेन पदेन वाक्येन वा लिखत।

6. भण्डार्कर् पद्धतेः उपज्ञाता कः ?
7. पाठशालापद्धतौ शिक्षायाः उद्देश्यं किं भवति ?
8. सूक्ष्मसिक्खणं किमर्थं उपयुज्यते ?
9. उद्देश्याधिष्ठितबोधने उद्देश्यं केन निश्चीयते ?
10. प्रयोगे प्राप्तः ज्ञानः कः भवति ?

(5 × 1 = 5 Marks)

Part – C

वाक्यद्वयेन त्रयेण वा सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः।

11. अद्यतनपठनपद्धतौ संस्कृतभाषायाः स्थानं निर्धारयत।
12. गद्यस्य विभागान् लिखत।
13. 'SCERT' संस्थायाः कर्तव्यानि विवृणत।
14. वर्णानां उच्चारणस्थानानि कानि इति प्रतिपादयत।
15. 'Critical Pedagogy' नाम किम् ?

(5 × 2 = 10 Marks)

Part – D

केषाञ्चन चतुर्णां उत्तराणि सार्धपुटेन लिखत।

16. शिक्षणसूत्राणि कानि? एकं शिक्षणसूत्रं सोदाहरणं विशदयत।
17. मौनवाचनस्य उद्देश्यानि कानि? श्रद्धेयाः विषयाः के?
18. समुपागमः (Approach), रीतिः (Method), तन्त्रः (Technique), एतेषां मिथो भेदान् स्पष्टयत।
19. व्याकरणशिक्षणस्य उद्देश्यानि कानि? अस्य शिक्षणे समर्था प्रणाली सोदाहरणं विशदयत।
20. अशुद्धोच्चारणस्य कारणानि कानि? परिहारनिर्देशाः के?
21. संस्कृताध्यापकेन समार्जनीयाः गुणाः के? (4 × 5 = 20 Marks)

Part – E

चतुर्षु पुटेषु एकं उपन्यसत।

22. संस्कृतभाषायाः महत्त्वं प्राधान्यं च प्रस्ताप्य संस्कृतभाषापठनस्य अनिवार्यतां विशदयत।
  23. संस्कृतभाषाध्यापनस्य सामान्योद्देश्यानि कानि? स्तरानुसारं विवृणुत। (1 × 10 = 10 Marks)
-